

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs	PS 0161
Profesija	Lauksaimniecības tehnikas mehāniķis
Kvalifikācijas līmenis	Trešais kvalifikācijas līmenis
Nodarbinātības apraksts	<p>Lauksaimniecības tehnikas mehāniķis strādā lauksaimnieciskās ražošanas un lauksaimniecības tehnikas servisa uzņēmumos. Patstāvīgi strādā ar lauksaimniecības tehniku un veic tās tehniskā stāvokļa diagnostiku, tehnisko apkopi un remontu, plāno un organizē uzticēto darbu izpildi.</p> <p>Lauksaimniecības tehnika – traktori un automobiļi; laukkopības darbu tehnika: augsnes apstrādes mašīnas; mēslojuma izkliedes mašīnas; sēšanas un stādīšanas mašīnas; augu aizsardzības, laistīšanas mašīnas un iekārtas; zālaugu lopbarības sagatavošanas mašīnas un iekārtas; graudu novākšanas un pirmapstrādes mašīnas un iekārtas, sakņaugu un šķiedraugu novākšanas mašīnas; kultūrtehnisko darbu, grunts rakšanas mašīnas, iekrāvēji, transportpiekabes, traktoru un automobiļu piekabes; dārzenkopības un augļkopības mašīnas; lopkopības fermu iekārtas: mikroklīmata uzturēšanas, ūdens apgādes, lopbarības sagatavošanas un izdales, kūstmēslu izvākšanas, slaukšanas un piena pirmapstrādes iekārtas.</p>

Pienākumi un uzdevumi

1. Veikt darbu ar lauksaimniecības tehniku	1.1. 1.2. 1.3. 1.4. 1.5. 1.6. 1.7.	Sagatavot lauksaimniecības tehniku darbam Izmantot lauksaimniecības tehniku atbilstoši lauksaimnieciskās ražošanas tehnoloģijām Veikt lauksaimniecības tehnikas tehnoloģiskās regulēšanas Uzturēt l/s tehniku darba kārtībā Veikt l/s tehnikas darbīgo daļu nomaiņu Ievērot ekspluatācijas instrukcijā dotos l/s tehnikas lietošanas noteikumus Sekot l/s tehnikas darba tehnoloģiskā procesa kvalitātei
2. Veikt lauksaimniecības tehnikas ikdienas un periodiskās apkopes darbus	2.1. 2.2. 2.3. 2.4. 2.5. 2.6.	Veikt l/s tehnikas sagatavošanu apkopei Veikt l/s tehnikas diagnostiku Ievērot l/s tehnikas ekspluatācijas instrukcijā dotos tehnisko apkopju noteikumus Veikt l/s tehnikas ikdienas apkopi Veikt l/s tehnikas periodiskās apkopes Pārbaudīt lauksaimniecības tehniku darbībā
3. Noteikt lauksaimniecības tehnikas darbības raksturīgākos traucējumus	3.1. 3.2. 3.3. 3.4. 3.5. 3.6. 3.7. 3.8.	Noteikt l/s mašīnu, lopkopības iekārtu, graudu pirmapstrādes iekārtu darbības traucējumus Noteikt motora darbības traucējumus Noteikt transmisijas darbības traucējumus Noteikt gaitas iekārtas darbības traucējumus Noteikt vadības iekārtas darbības traucējumus Noteikt hidrosistēmas darbības traucējumus Noteikt spēkrata elektroiekārtu darbības traucējumus Noteikt elektronisko vadības sistēmu darbības traucējumus.
4. Veikt lauksaimniecības tehnikas remontu	4.1. 4.2. 4.3. 4.4. 4.5. 4.6. 4.7. 4.8. 4.9.	Novērst l/s mašīnu, lopkopības iekārtu, graudu pirmapstrādes iekārtu darbības traucējumus. Novērst spēkrata motora darbības traucējumus Novērst spēkrata transmisijas darbības traucējumus Novērst gaitas iekārtas darbības traucējumus Novērst vadības iekārtas darbības traucējumus Novērst hidrosistēmas darbības traucējumus Novērst spēkrata elektroiekārtu darbības traucējumus Novērst elektronisko vadības sistēmu darbības traucējumus ekspluatācijas instrukcijas norādījumu ietvaros Veikt metāla apstrādes pamatdarbus (metāla apstrādes pamatdarbus ar rokas instrumentiem un uz metālapstrādes darba galdiem, metināšanas pamatdarbus)
5. Izmantot savā darbā elektrificētas un hidroficētas iekārtas	5.1. 5.2. 5.3. 5.4.	Izmantot darbā datortehniku un elektroniskos saziņas līdzekļus Izmantot mašīnas un iekārtas ar elektropiedziņu Izmantot l/s tehniku un iekārtas ar elektronisku vadības sistēmu Izmantot mašīnas un iekārtas ar hidroficētām spēka un vadības sistēmām
6. Piedalīties uzņēmuma saimnieciskajā darbībā	6.1	Noformēt ar profesionālo darbību saistītos grāmatvedības pirmsdokumentus (atskaišu, rēķinu utt. sagatavošana (par transportu, darba stundām) (darbu un pakalpojumu tāmes sastādīšana, uzskaitīt ekspluatācijas materiālus (uzņēmējdarbības un lietvedības pamati)

	6.2.	Darbs ar tehnisko dokumentāciju (servisa grāmatiņas aizpildīšana, garantijas aktu sagatavošana, darbs ar tehnikas katalogiem u.c. profesionālie termini svešvalodās)
	6.3.	Piedalīties saimnieciskās darbības rezultātu izvērtēšanā
7. Ievērot darba un vides aizsardzības prasības	7.1.	Ievērot Darba likuma un Darba aizsardzības likuma un citu LR normatīvo aktu prasības
	7.2.	Ievērot darba drošības un ugunsdrošības noteikumus darba vietā
	7.3.	Ievērot higiēnas noteikumus darba vietā
	7.4.	Ievērot vides aizsardzības prasības
8. Ievērot augkopības produkcijas ražošanas nosacījumus	8.1.	Ievērot laukaugu audzēšanas un ražas novākšanas tehnoloģiju prasības
	8.2.	Sekot augsnes apstrādes kvalitātei
	8.3.	Sekot lauku mēslošanas kvalitātei
	8.4.	Sekot kultūraugu sējas un stādīšanas kvalitātei
	8.5.	Sekot kultūraugu kopšanas kvalitātei
	8.6.	Sekot kultūraugu ražas novākšanas un pirmapstrādes kvalitātei
9. Ievērot lopkopības produkcijas ražošanas nosacījumus	9.1.	Ievērot lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanas un turēšanas tehnoloģiju prasības
	9.2.	Ievērot lauksaimniecības dzīvnieku mītnes mikroklimatam izvirzītās prasības
	9.3.	Sekot lopbarības sagatavošanas un izdales kvalitātei
	9.4.	Sekot lauksaimniecības dzīvnieku ūdens apgādes kvalitātei
	9.5.	Sekot kūtsmēsļu izvākšanas kvalitātei
	9.6.	Sekot lauksaimniecības dzīvnieku produkcijas savākšanas un pirmapstrādes kvalitātei

Īpaši faktori, kas raksturo darba vidi

Psiholoģiskie un emocionālie faktori – iespējams monotons darbs

Organizatoriskie - darbus veic patstāvīgi.

Fiziskie – iespējams troksnis, vibrācijas

Ķīmiskie - iespējama tieša saskare ar:

- izplūdes gāzēm (indīgās – oglekļa monoksīds, svina savienojumi; koncerogēna – degvielas tvaiki)
- degvielām un citiem ekspluatācijas materiāliem
- sālsūdeni (ziemā izkaisītā sāls savienojumā ar sniegu)
- minerālmēsliem
- pesticīdiem

Fizikālie – iespējams darbs caurvējā, krasas temperatūras izmaiņas

Bioloģiskie – iespējams darbs ar dzīvjiem organismiem.

Īpašas prasības uzdevumu veikšanai

Nepieciešamas:

- traktortehnikas vadītāja apliecība (B;D kategorijas);
- auto vadītāja apliecība (B;C1 kategorijas).

Piezīme: Ja veselības stāvokļa dēļ nav iespējams iegūt vadītāja apliecības, tas nevar būt par pamatu kvalifikācijas nepiešķiršanai.

Prasmes

Speciālās prasmes profesijā	Kopējās prasmes nozarē	Vispārējās prasmes / spējas
<ul style="list-style-type: none"> • aizpildīt l/s tehnikas servisa pamatdokumentus (tehniskā servisa pamatdokumentus) • nokomplektēt l/s tehniku • noregulēt l/s tehniku atbilstoši veicamā darba tehnoloģijai • pārbaudīt l/s tehnikas gatavību darbam • prasme vadīt traktortehniku • prasme vadīt automobiļus • strādāt ar l/s tehniku • novērtēt veiktā darba kvalitāti • novērtēt l/s tehnikas tehnisko stāvokli • veikt l/s tehniskās apkopes (veikt l/s tehnikas regulēšanu atbilstoši tehniskajām prasībām) • veikt l/s tehnikas diagnostiku (• veikt l/s tehnikas subjektīvo diagnostiku: motora; transmisijas; gaitas iekārtas; vadības iekārtas; hidrosistēmas; elektroiekārtu; elektronisko vadības sistēmu;) • sagatavot glabāšanai l/s tehniku • sagatavot l/s tehniku tehniskai apkopei un remontam (mazgāt un tīrīt l/s tehniku) • izvēlēties atbilstošus ekspluatācijas materiālus • izvēlēties pielietojamos instrumentus un ierīces • lietot diagnostikas instrumentus, ierīces un iekārtas • lietot montāžas un demontāžas instrumentus, ierīces un iekārtas • novērst konstatētos darbības traucējumus • nomainīt bojātās vai nolietotās detaļas un mezglus (motora; transmisijas; gaitas iekārtas; vadības iekārtas; hidrosistēmas; elektroiekārtu; elektronisko 	<ul style="list-style-type: none"> • ievērot lauksaimnieciskās ražošanas procesa reglamentējošos normatīvos aktus • ievērot higiēnas prasības • aizpildīt lauksaimniecības grāmatvedības pirmdokumentus • orientēties tirgus piedāvājumā un pieprasījumā • ievērot l/s tehnikas ekspluatācijas instrukcijas prasības • lasīt rasējumus • lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un svešvalodā • ievērot agrotehniskās prasības • ievērot zootehniskās prasības • veikt augsnes apstrādi, ievērot augsnes apstrādes agrotehniskās prasības • veikt kultūrauga sēju vai/un stādīšanu atbilstoši prasībām • veikt sējumu kopšanas darbus • veikt ražas novākšanu • veikt ražas pirmapstrādi – tīrīšana, žāvēšana, šķirošana • ievērot lauksaimniecības dzīvnieku turēšanas un audzēšanas tehnoloģiskās prasības 	<ul style="list-style-type: none"> • lietot modernas tehnoloģijas informācijas ieguvē un atlasē • plānot sava darba izpildi • ievērot darba drošības prasības • ievērot vides aizsardzības noteikumus • sniegt pirmo palīdzību • argumentēt un aizstāvēt savu viedokli • prasme komunicēt • sazināties svešvalodā • strādāt komandā • ievērot ugunsdrošības noteikumus • ievērot elektrodrošības noteikumus • noteikt konkrētajā situācijā veicamo darbu prioritātes un sadalīt veicamos uzdevumus • ievērot Darba likumu un citu normatīvo aktu prasības • ievērot Darba aizsardzības likumu un citu normatīvo aktu prasības

<p>vadības sistēmu)</p> <ul style="list-style-type: none"> • pārbaudīt lauksaimniecības tehniku darbībā • remontēt – transmisijas; gaitas iekārtas; gaitas iekārtas; vadības iekārtas; vadības iekārtas bojātos; hidrosistēmas; elektroiekārtu bojātās detaļas un mezglus • veikt tehniskos mērījumus, aizzīmēšanu, metāla auksto apstrādi, lodēšanu • veidot izstrādājumu skices • lietot metālapstrādes rokas instrumentus • lietot elektriskos, pneimatiskos instrumentus, • izmantot metālapstrādes darbagaldus vienkāršu darbu veikšanai • veikt rokas lokmetināšanas darbus • uzturēt darba kārtībā fermu iekārtas un aprīkojumu • uzturēt darba kārtībā servisa instrumentus, iekārtas un aprīkojumu		
--	--	--

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	priekšstats	izpratne	lietošana
Ievads profesijā: mehānizācijas būtība, attīstības tendences; mašīnu un iekārtu radīšana, mūžs un likvidācija; saiknes „cilvēks – mašīna”; būvniecības pamati, būvju ekspluatācijas pamatnosacījumi	x		
Mašīnu un iekārtu konstruēšanas pamati: konstrukciju materiāli; konstrukciju izturības noteikšanas pamatprincipi; detaļu, mezglu izmēru noteikšanas pamatprincipi; mehānisku, hidraulisku, elektrisku un elektronisku ierīču darbības principi	x		
Lauksaimniecības mašīnu(-as) uzbūve, darbība, tehnoloģiskā regulēšana, darbs ar to, tehniskā stāvokļa diagnostika, tehniskās apkopes, glabāšana, remonts			x
Spēkratu uzbūve, darbība, darbs ar to, tehniskā stāvokļa diagnostika, tehniskās apkopes, glabāšana, remonts			x
Lopkopības mehānizācijā izmantotās iekārtas			x
Metālapstrādes pamatdarbi (Metālapstrāde): apstrāde ar rokas instrumentiem; darbs ar elektriskajiem un pneimatiskajiem rokas instrumentiem; darbs ar metālapstrādes darbgaldiem; elementāri metināšanas darbi		x	
Darba organizācijas, grāmatvedības,	x		

lietvedības pamati			
Darba un vides aizsardzības prasības, higiēnas normas			X
Augkopības pamati. Kultūraugu audzēšanas, ražas novākšanas un uzglabāšanas tehnoloģijas		X	
Lopkopības pamati. Lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanas un turēšanas tehnoloģijas, mājdzīvnieku mītņu iekārtojums		X	
Dator tehnika un elektroniskie saziņas līdzekļi			X
Rasēšanas pamati (rasējumu lasīšana, detaļu un mezglu skicēšana)		X	
Metināšanas darbu tehnoloģijas pamati	X		
Minerālmēslu veidi	X		
Rasēšanas pamati (rasējumu lasīšana, detaļu un mezglu skicēšana)		X	
Elektropiedziņas, elektronikas un elektronisku vadības sistēmu uzbūves un darbības pamati	X		
Hidraulisku spēka iekārtu un vadības sistēmu uzbūves un darbības pamati	X		
Augkopības pamati. Kultūraugu audzēšanas, ražas novākšanas un uzglabāšanas tehnoloģijas		X	
Lopkopības pamati. Lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanas un turēšanas tehnoloģijas, mājdzīvnieku mītņu iekārtojums		X	
Ēku būvniecības pamati un ražošanas ēku iekārtojuma pamatprincipi	X		
Dator tehnika un elektroniskie saziņas līdzekļi			X
Lauksaimniecības mašīnu(-as) uzbūve, darbība, tehnoloģiskās regulēšanas, darbs ar tām, tehniskā stāvokļa diagnostika, tehniskās			X

apkopes, glabāšana, remonts			
Spēkratu uzbūve, darbība, darbs ar tiem, tehniskā stāvokļa diagnostika, tehniskās apkopes, glabāšana, remonts			x
Lopkopības mehānizācijā izmantoto iekārtu uzbūve, darbība, tehnoloģiskās regulēšanas			x
Metālapstrādes pamatdarbi (Metālapstrāde): apstrāde ar rokas instrumentiem; darbs ar elektriskajiem un pneimatiskajiem rokas instrumentiem; darbs ar metālapstrādes darbgaldiem; elementāri metināšanas darbi		x	
Darba organizācijas, grāmatvedības, lietvedības pamati	x		
Darba un vides aizsardzības prasības, higiēnas normas			x

Lauksaimniecības tehnikas mehāniķa profesijas standarta pilnveides darba grupa:

R.Stumburs	LOSP, Latvijas šķirņu dzīvnieku audzētāju valdes priekšsēdētājs
K.Vārtukapteinis	LLU Tehniskās fakultātes dekāns
A.Meiere	Kazdangas Profesionālā vidusskola
A.Lapsa	Valsts Priekuļu lauksaimniecības tehnikums
B.Žūriņš	Višķu Profesionālā vidusskola
Konsultanti:	
L.Bille	Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome
J.Bāliņš	Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome

J.Počs	Kesko AgroLatvia, SIA
A.Vilnasts	SIA "Agro Smiltene" valdes priekšsēdētājs
J.Immurs	Z/s Jaunozoli, īpašnieks, agronoms
S.Vīgants	LR ZM Lauku attīstības departamenta Cilvēkresursu attīstības nodaļas vecākais referents
A.Strazdiņš	Kazdangas Profesionālā vidusskola
L.Špūlis	Višķu Profesionālā vidusskola
Ē.Līvmanis	Višķu Profesionālā vidusskola
I.Sipoviča	Višķu Profesionālā vidusskola
S.Audere	Valsts Priekuļu lauksaimniecības tehnikums

_____ profesijas standarta eksperti:

Profesionālās izglītības un tālākizglītības
departamenta direktors

G.Krusts